

D ů v o d y:

Odvolací soud posoudil věc po právní stránce správně a poukazuje se dovolatel na odůvodnění napadeného rozsudku, obzvláště co do otázky zaměnitelnosti sporného označení svého podniku s označením podniku žalobce. Přisvědčiti lze právnímu názoru dovolatelovu, že zákon o nekalé soutěži předpokládá v § 11 mimo prioritu, že užívání jména atd. jest po právu. Dovolatel však přehlíží, že tu nejde o užívání firmy, nýbrž o užívání zvláštního označení podniku, a netřeba se proto obíratí vývody dovolatelovými vycházejícími z onoho mylného předpokladu. Každý má právo voliti si libovolné označení svého podniku a užívá ho po právu, když tím nezasahuje do práv jiných soutěžitelů, což nelze tvrditi o žalobci. Bude po případě věcí příslušného správního úřadu přiměti žalobce k tomu, by označil svůj podnik podle předpisů živnostenského řádu i svým jménem. Ostatně tvrdí žalobce, že tomu již vyhověl. Avšak i s hlediska předpisů živnostenského řádu jest žalobce oprávněn používatí zvláštního označení svého podniku (§ 46 živn. ř.). Pokud se týče námitky plnění, jest odvolatel na omylu, domnívá se, že stačí prohlášení, že neobnoví původní stav, který již odstranil důsledkem prozatímního opatření. Prozatímním opatřením nebyl spor rozhodnut a pouhým prohlášením dovolatelovým se žalobce nemusil uspokojiti, to tím méně, an dovolatel popřel žalobní nárok a pokračoval ve sporu. Marně poukazuje dovolatel v tomto směru na rozhodnutí sb. n. s. čís. 11.539, neboť tu nešlo o pouhé jednostranné prohlášení, nýbrž bylo tvrzeno, že mezi stranami byl uzavřen smír. Přes ono prohlášení dovolatelovo byl žalobce oprávněn domáhati se rozsudku, by měl exekuční titul, kdyby se dovolatel po zániku prozatímního opatření snad přece pokusil o opětovné zavedení závadného stavu. Dovolatel se nemohl zbaviti sporu pouhým prohlášením, nýbrž jen uznáním žalobního nároku. Jest ovšem správné, že předpokladem zdržovací žaloby jest nebezpečí opakování, avšak to lze spatřovati právě v tom, že dovolatel popíral žalobní nárok.

Čís. 13870.

Provedl-li ten, kdo koupil přídělový statek, opravy (adaptace) obytného stavení dříve, než bylo rozhodnuto Státním pozemkovým úřadem o schválení koupě, nebyl bezelstným držitelem statku.

Zda jest tu zřejmý a převážný prospěch druhého (§ 1037 obč. zák.) jest posuzovati nikoliv s hlediska objektivního, nýbrž ze subjektivního stanoviska druhého, s hlediska jeho poměrů a zájmů.

(Rozh. ze dne 19. října 1934, Rv II 386/34.)

Žalobce koupil od žalovaných smlouvou ze dne 3. ledna 1929 přídělový statek M. s výhradou schválení Státního pozemkového úřadu. Držby koupeného statku se ujal dříve, než bylo Státním pozemkovým úřadem o schválení kupní smlouvy rozhodnuto a ještě před oním rozhodnutím opravil, pokud se týče upravit stavení koupeného statku nákladem 61.000 Kč. Trhová smlouva ze dne 3. ledna 1929 Státním po-

zemkovým úřadem schválena nebyla a žalobce se z koupeného statku vystěhoval. Ve sporu, o nějž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaných mimo jiné náhrady oněch vynaložených 61.000 Kč. Procesní soud první stolice přisoudil žalobci jen 5.000 Kč jako náklad nutný. Odvolací soud vyhověl odvolání žalobcovu a přisoudil mu, použiv § 1041 obč. zák., kromě 5.000 Kč přisouzených prvním soudem, ještě další částku 20.750 Kč, uznáv náklad v této výši žalovaným k prospěchu a na jejich obohacení.

Nejvyšší soud vyhověl dovolání žalovaných a obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Žalobce podnikl opravu, pokud se týče úpravu (adaptace) obytného stavení na koupeném statku dříve, než bylo rozhodnuto o schválení koupě, tedy v době, kdy neměl jistoty, zda se podmínka koupě splní. Nižší soudy přiléhavě a ve shodě s rozhodnutím sb. n. s. čís. 9718 dovodily, že žalobce, podnikaje opravy, pokud se týče adaptace obytného stavení před schválením koupě v době nejistoty o její platnosti nebyl bezelstným držitelem statku, nýbrž že jest ho pokládati za držitele obmyslného. O nákladech učiněných obmyslným držitelem stanoví § 336 obč. zák., že platí o nich, o náhradě za ně, předpisy o jednatelství bez příkazu, §§ 1035 až 1040 obč. zák. Neprávem použil odvolací soud v souzeném případě § 1041 obč. zák. Otázku náhrady nákladů a případného obohacení při jednatelství bez příkazu upravují §§ 1036, 1037, 1038 obč. zák. Předpis § 1041 obč. zák. se jednatelství netýká. Podle § 1037 obč. zák. má ten, kdo chce jednati ve prospěch druhého, vyžádat si jeho svolení a, kdo opomene tento předpis, má nárok na náhradu učiněného nákladu jen tehdy, když jeho jednání bylo k zřejmému a převážnému prospěchu druhého. Zda je tu zřejmý a převážný prospěch druhého, jest posuzovati nikoli s hlediska objektivního, nýbrž se subjektivního stanoviska onoho druhého, s hlediska jeho poměrů a zájmů. Žalobce nevyžádal si, pokud se týče neměl svolení žalovaných k opravám a adaptacím obytného stavení, to jest svolení v ten rozum, že provede opravy a adaptace za žalované a na jejich účet. Žalobcův nárok, pokud se opírá o svolení žalovaných, není tedy důvodným. Zbývá otázka (§ 1037 obč. zák.), zda náklad žalovanou učiněný a v projednávaném sporu zpět požadovaný, náklad týkající se po odečtení 5.000 Kč prvním soudem přisouzených adaptací bytu pro majitele statku, byl k zřejmému a převážnému prospěchu žalovaných. Žalovaní to popřeli. Podle znalců stal se statek adaptacemi o 20.000 až 25.000 Kč hodnotnější. Jak již uvedeno, není však objektivní zhodnocení rozhodným a sejde na tom, zda adaptace a náklad s nimi spojený byly žalovaným s jejich hlediska, s hlediska jejich poměrů a zájmů k zřejmému a převážnému prospěchu. V tom směru je zjištěno, že žalovaní na statku nebydleli a bydletí nezamýšleli, že statek měli na prodej a že jej také dne 14. března 1930 nedlouho po tom, kdy trhově smlouvě se žalobcem bylo schválení Státním pozemkovým úřadem odepřeno; prodali manželům H-ovým. Zjištěno je, že obytné stavení na statku bylo s menšími jen opravami bez adaptací žalobcem provedených použitelné a oby-

vatelné a že bylo, jsouc pro ně určeno, zřízení na statku obýváno. Je nesporno, že žalobce koupil nemovitosti tvořící zbytkový statek M. od žalovaných za 150.000 Kč a že po adaptacích byl statek, to jest jeho nemovitosti, prodán za tutéž cenu manželům H-ovým. Tvzení žalobcovo, že cena 150.000 Kč byla v tržové smlouvě s H-ovými uvedena jen na oko, kdežto ve skutečnosti že byla cena ta vyšší, nebylo prokázáno a, pokud žalobce tvrdil, pokud se týče tvrdí, že by se bez adaptací pro pokles cen nemovitostí, oněch 150.000 Kč při prodeji H-ovým nebylo docílilo, nelze a nebylo lze pro zákaz novot v opravném řízení (§§ 482, 504 c. ř. s.) k tomuto tvrzení přihlížeti. V uvážení uvedených okolností nelze říci, že adaptace a náklad žalobcem na ně vynaložené byly ke zřejmému a převážnému prospěchu žalovaných a nárok žalobcův na vyšší náhradu než 5.000 Kč není ani, pokud je budován na tomto tvrzení, opodstatněn (§§ 1037 druhá věta, 1038 obč. zák.).

Čís. 13871.

Bylo-li vyhověno odporu manžela matky dítěte (§ 156 obč. zák.) proti uznání manželského zrození dítěte, jest přípustna žaloba dítěte proti jinému muži o uznání otcovství.

(Rozh. ze dne 20. října 1934, Rv II 817/34.)

Marie K-ová provdala se dne 7. ledna 1933 za Josefa P-a a dne 21. dubna 1933 porodila žalující dítě. Josef P. podal včas odpor proti manželskému původu dítěte, tvrdě, že až do uzavření sňatku nevěděl nic o tom, že jest matka dítěte těhotná a že neměl s ní před sňatkem tělesné styky. Usnesením ze dne 27. června 1933 prohlásil soud dítě za nemanželské. Žalobou, o niž tu jde, domáhalo se dítě na Zikmundu F-ovi uznání otcovství a placení výživného. Procesní soud prvního stupně uznal podle žaloby. Odvolací soud žalobu pro ten čas zamítl. Důvody: Marie P-ová, která dne 7. ledna 1933 vstoupila do manželství s Josefem P-em, porodila dne 21. dubna 1933 žalující dítě (Lydii P-ovou), jež jest zapsáno do rodní a křestní matriky jako manželské dítě manželů Josefa a Marie P-ových. Žalující dítě, jež se narodilo v manželství, je tedy pokládáno za manželské. Jelikož však manžel Josef P. podal v zákonné lhůtě odpor proti manželskému původu tohoto dítěte, tvrdě, že až do uzavření sňatku nevěděl nic o tom, že jeho žena jest těhotná a že neměl před sňatkem tělesné styky se svou ženou, platí pro žalující dítě podle § 156 obč. zák. domněnka nemanželského zrození. Nic jiného neznamena výrok okresního soudu ze dne 27. června 1933, že Lydii P-ovou je považovati za nemanželské dítě. Právě proto, že manžel pouhým tvrzením, že před sňatkem o těhotenství své manželky nevěděl, aniž by musel toto tvrzení dokázati, může přivoditi domněnku nemanželského původu dítěte, není odporem status dítěte změněn, odporem nejsou práva dítěte plynoucí z manželského původu dotčena, dítě odporem v těchto právech nemůže býti zkráceno a proto nemůže na základě odporu býti v matrice poznamenána nemanželskost dítěte. Aby manželskému dítěti mohl býti manželský původ odůvodněn, musí býti tvrzení, že manžel, který před sňatkem tělesných styků se